

concert
info
Red Sofa
Young:
klassiek?
van nu

de Doelen

The Hermes Experiment /
Two Envelopes / Kluster5

zaterdag 29 april 23
Jurriaanse Zaal, 19:30

programma

zaterdag 29 apr 23 | Jurriaanse Zaal, 19:30 - circa 22.15

Red Sofa Young: klassiek? van nu

Misha Mullov-Abbado (1991) *The Linden Tree*
Oliver Leith (1990) *Uh huh, yeah*

Laura Moody *Rilke Songs*
Olivia Chaney (1982) *Roman Holiday* arr. Marianne Schofield
Anna Meredith (1978) *Fin like a flower*
Alex Paxton (1990) *Justgum friends*
Julia Emmerly (1989) *Lynched Franky*

pauze

Jasper Vanpaemel (1986) *Prison couple*
Stefaan Quix (1967) *Merlin goes wild*
Alexandre Kordzaia (1994) 1999 (*Don't you wanna go?*)

uitvoerenden

The Hermes Experiment:

Anne Denholm *harp*
Oliver Pashley *klarinet*
Marianne Schofield *contrabas*
Heloise Werner *sopraan*

Two Envelopes:

Lisa Kokwenda Schweiger *klavecimbel*
Jacob Vanneste *percussie*

Kluster5:

Daan van Koppen *saxofoon*
Isa Goldschmeding *viool*
Mervyn Groot *slagwerk*
Martin van Hees *gitaar*
Tim Sabel *piano*
Gijs Besseling *regie*
Frerik de Jong *audio*

toelichting

Red Sofa Young: klassiek? van nu

Goede muziek blijft altijd nieuw. Maar van de muziek die vandaag geschreven wordt gaat de prikkeling van het onbekende uit. Drie jonge ensembles, uit Engeland, België en Nederland, schotelen u vanavond een staalkaart van de meest verse noten voor. Wat meteen opvalt: hokjes vervagen in rap tempo en genregrenzen doen er nauwelijks nog toe. Het Britse ensemble The Hermes Experiment speelt een akoestische set in een opvallende bezetting. Het Nederlandse Kluster5 spreekt oor én oog aan met een eigenzinnige concertfilm. Het optreden van Two Envelopes valt uiteen in twee sets, direct voor en na de pauze. In de pauze zullen musici van alle drie de ensembles live worden geïnterviewd.

The Hermes Experiment

The Hermes Experiment trapt af met een intieme set, die tegelijkertijd de breedte van hun repertoire illustreert. Met een bezetting van harp, klarinet, contrabas en zang heeft het ensemble wel iets weg van een akoestische popgroep. De keuze van de stukken varieert van folk tot jazz en eigentijds klassieke klanken. Sommige stukken zijn speciaal voor de groep geschreven, andere zijn door ensembleleden gearrangeerd.

Misha Mullov-Abbado is een Italiaanse jazzcontrabassist. Maar de klassieke wereld is hem niet vreemd: zijn ouders zijn violiste Viktoria Mullova en wijlen dirigent Claudio Abbado. Mullov-Abbado gebruikte een bestaande folksong met dezelfde titel als canvas voor *The Linden Tree*: de woorden zijn hetzelfde,

maar omdat hij ze van een nieuwe melodie voorzag is het toch een originele compositie. Het instrumentale trio speelt hoofdzakelijke ritmische patronen onder de lossere flow van de zangmelodie, maar tussen de coupletten door zijn er korte instrumentale secties waar ruimte is voor swing en improvisatie.

Oliver Leith noemt zijn *Uh huh, yeah* 'een uitdrukking van iets verwarrends, tussen vreugde en verdriet in': 'Ik stel me de musici voor als een band van bewegende poppen (*animatronic band*), zoals in een Amerikaans Chuck E Cheese restaurant (ik heb er nooit een van binnen gezien), waar deze vreemde robotberen, -muizen en -eenden keer op keer dezelfde muziek uitvoeren.' In zijn stuk, aldus Leith, raken van deze band de batterijen op.

Laura Moody is behalve componist ook 'avant-cellist'. Ze ontdekte als tiener de Duitse dichter Rainer Maria Rilke en was helemaal ondersteboven van zijn poëzie, die haar eigen innerlijk landschap beschreef. Ze hield zelfs een tijdje een dagboek bij 'in extreem slecht Duits', naar eigen zeggen. Inmiddels neemt ze zichzelf iets minder pijnlijk serieus, zegt Moody, maar Rilke spreekt nog altijd tot haar. Ze zette drie van zijn gedichten op muziek: het toepasselijke 'An die Musik'; een van de 'Sonnetten aan Orpheus' (het derde van de eerste sectie); en ten slotte het korte titelloze vers over vergankelijkheid dat Rilke voor zijn eigen laatste rustplaats bedacht.

Olivia Chaney is een Engelse folk-zangeres, geschoold in klassieke muziek en jazz. Ze is geboren in Florence en het nummer 'Roman Holiday' zit vol toespelingen op de Italiaanse en de klassieke cultuur, inclusief ruïnes en opgravingen.

Chaney baseerde haar lied op een beroemde akkoordense-

quentie die bekendstaat als de 'Monte Romanesca', waarbij een melodie in een steeds hogere toonsoort herhaald wordt – en dus de berg ('monte') beklimt. Talloze componisten uit de barok en klassieke periode gebruikten dit patroon, van Bach tot Beethoven, en het arrangement van bassiste Marianne Schofield benadrukt aanvankelijk die link met het verleden, alvorens uit te monden in een eigentijdse klankwereld.

Componist en producer Anna Meredith componeerde *Fin like a flower* in 2009 voor een groots opgezet jubileumproject voor het Britse label NMC Records. Het oorspronkelijke lied is voor harp en countertenor; in 2019 maakte The Hermes Experiment er een arrangement van, in nauwe samenspraak met de componist. De tekst van het lied is van Philip Ridley.

Two Envelopes

Two Envelopes is een Belgisch duo dat óók in een bijzondere bezetting speelt: klavecimbel en slagwerk. Die combinatie hoor je niet vaak, en er is dan ook nauwelijks

bestaand repertoire voor. Daarom laten klavecinist Lisa Kokwenda Schweiger en slagwerker Jacob Vanneste jonge componisten graag schrijven. Vanavond speelt het duo vier van die stukken, verdeeld over twee sets met elk een heel eigen karakter. Let wel: het optreden vindt plaats in de foyer.

Het openingswerk is *Justgum friends* van Alex Paxton, een knotsgek werk met daverende elektronica, een hele batterij synthesizers en een kazoo, waar slagwerker Vanneste op moet blazen terwijl hij zijn glockenspieltje lijf gaat. 'Op hol geslagen kermismuziek' noemde NRC het werk, dat Two Envelopes afgelopen herfst in première bracht als ensemble in residence van de Gaudeamus Muziekweek.

Totaal het tegenovergestelde is *Lynched Franky* van Julia Emmerly: een uitgebeende partituur van ruis en resonantie, waaruit een verweerde melodie opkrabbelt. Het stuk staat ook op de debuut-cd van Two Envelopes, *Inner Phrases*, die in 2021 uitkwam.

Na de pauze krijgt de theatrale-visuele kant van het ensemble alle ruimte. Jasper Vanpaemel schreef *Prison couple* toen hij met zijn vriendin op een piepklein kamertje in Parijs woonde (ze zijn nog wel bij elkaar hebben inmiddels een kind, laat Vanneste weten). Vanneste bouwde voor het werk twee tralieramen die frontaal tegenover het publiek staan opgesteld en die op allerlei mogelijke manieren geluid maken: aan de tralies zijn onder meer tamboerijnschellen en een rits bevestigd. *Prison couple* is een virtueuze klankchoreografie die adembenemend is voor oor én oog.

Voor het slotstuk neemt Two Envelopes u mee naar de andere kant van de foyer, waar ze *Merlin goes wild* van Stefaan Quix zullen spelen. Quix reist met het duo mee vanuit België – niet in zijn hoedanigheid van componist, maar als trainer. *Merlin goes wild* is namelijk een muzikale pingpongwedstrijd, waarbij Schweiger en Vanneste elkaar over het klavecimbel de bal toespelen. Nou ja, toespelen: ze bestoken elkaar met pingpongballen, waarbij ze de omringende bekkens en het binnenwerk van het klavecimbel bepaald niet ontzien. Tot de trainer op zijn fluitje blaast, natuurlijk.

Kluster5

Het Haagse ensemble Kluster5 kwam vorig jaar met iets nieuws: een 'visueel

album'. In de popmuziek bestaat dat fenomeen al langer, er zijn bekende voorbeelden van onder meer Beyoncé en Animal Collective, met de muziekfilms van Prince en Pink Floyd als voorlopers. Je kunt het idee vergelijken met een videoclip, maar dan met de duur van een album. In de klassieke muziek zijn videoclips een zeldzaamheid, al is de wisselwerking tussen beeld en muziek een beproefd recept, in opera, ballet en andere vormen van multimediale theater. Maar met het visuele album *Perceived Reality* had Kluster5 dus een primeur.

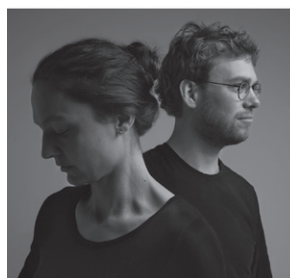
Vanavond speelt het ensemble de helft van het album. *Perceived Reality* is een tweeluik met werk van componisten Celia Swart en Alexandre Kordzaia, en Kluster5 beperkt zich tot het stuk van Kordzaia. Beide componisten kennen de ensembleleden nog van hun studietijd aan het Koninklijk Conservatorium. 'We wilden omvangrijke stukken met een persoonlijke visuele component, waarbij alle aspecten uit één brein komen,' zei violiste Isa Goldschmeding bij de presentatie in NRC. Zowel het werk van Swart als dat van Kordzaia gaat over het waarnemen van de werkelijkheid: over hoe we onszelf zien, hoe we gezien willen worden en over het durven loslaten van het beeld dat we van onszelf hebben.

Perceived Reality heeft inmiddels prijzen gewonnen op verschillende internationale filmfestivals, zoals het Roots Filmfestival in Den Haag en het Catania Film Festival op Sicilië. Het project begon aanvankelijk als een live voorstelling, maar mede door corona kreeg het een andere vorm. Nu is het dus weer terug op de Bühne. Violist Goldschmeding en pianist Sabel tekenden voor het scenario, regisseur Gijs Besseling maakte de film. De audio is in handen van producer Frerik de Jong, die ook het album opnam.

Alexandre Kordzaia (1994) is een Zwitsers-Georgische componist en producer. In 2021 trad hij als Kordz op in het Holland Festival met een eerbetoon aan de onlangs overleden synthpoppionier Ryuichi Sakamoto. Zijn stuk voor Kluster5 heet *1999 (Don't you wanna go?)* en maakt een reis naar de kindertijd van de componist, waar hij bekende plekken terugziet maar ook op verborgen herinneringen stuit. Cassettebandjes die Kordzaia als vijfjarige opnam in de Georgische hoofdstad Tbilisi vormen het basismateriaal: fascinerende documenten waarop te horen is hoe hij als kind een complete fantasiewereld creëerde. Wat volgt is een achtbaanrit van associaties en herinneringen, in een geestige, eclecticische én ontroerende suite van folk, electro en theater. tekst: Joep Stapel

The Hermes Experiment © Raphaël Neal

Two Envelopes

biografieën

Kluster5

The Hermes Experiment

Het Britse ensemble The Hermes Experiment is opgericht in 2014. In korte tijd zijn ze uitgegroeid tot een vooraanstaand ensemble in de Britse nieuwe muziek, geprezen om hun verrassende bezetting en gedreven performance. Ze traden onder meer op in de Wigmore Hall, in het Southbank Centre en op het Oxford Lieder Festival. In 2019 stonden ze in de spotlight als een van de 'showcase artists' van de internationale Classical NEXT Conference.
www.thehermesexperiment.com

Two Envelopes

Klavecinist Lisa Kokwenda Schweiger en percussionist Jacob Vanneste richtten in 2015 Two Envelopes – eveneens een ensemble met een unieke bezetting. Schweiger heeft een achtergrond in oude muziek en theater, Vanneste

komt uit de wereld van hedendaagse en elektronische muziek. In 2021 brachten ze het album *Inner Phrases* uit en in 2022 waren ze ensemble-in-residence bij de Gaudeamus Muziekweek in Utrecht. Hun korte muziekfilm *El Clave Mal Temperado* is sinds vorig jaar wereldwijd in verschillende filmfestivals vertoond.
www.twoenvelopes.be

Kluster5

Het Nederlandse ensemble Kluster5 werkt graag met componisten van zijn eigen generatie en heeft als doel nieuwe muziek bij een nieuw publiek te brengen. Het ensemble presenteert zich op nieuwe manieren, door samen te werken met makers uit verschillende disciplines, zoals dans, film en fitness, bijvoorbeeld in hun work-out op live-muziek *Workout Union* of het visuele album *Perceived Reality*.
www.kluster5.nl

agenda tip

Het nieuwe nu YOUNG

Het nieuwe nu YOUNG is de opvolger van Red Sofa Young. Een nieuwe naam met hetzelfde doel: dé plek waar je de nieuwste generatie makers ziet vol creatie- en experimenteerdrang! Soms nog ruw, soms heel mooi, maar altijd vernieuwend en verrassend.

Twee keer per jaar programmeert de Doelen Het nieuwe nu YOUNG. **De eerste editie met o.a. klarinettist Jelmer de Moed, sopraan Elisabeth Hetherington en harpiste Doriene Marselje vindt plaats op vrijdag 8 december 2023.** Tot dan!

ontdek het
programma op
dedoelen.nl

genoten van dit concert?

steun de Doelen en help mee met het realiseren van een bijzonder en innovatief programma!

bekijk hoe jij kan bijdragen op dedoelen.nl/steun

Stay in touch!

See you @dedoelen &
share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

FSC
www.fsc.org

RECYCLED

Papier gemaakt van
gerecycled materiaal

FSC® C017135